

FX VIJESTI

Prvog dana ovog izvještajnog perioda **kurs EUR/USD** nije bilježio veću promjenu kako je u SAD-u bio praznik (Labor day). Narednog dana euro je oslabio u odnosu na američku valutu uslijed zabrinutosti da mjere ECB-a možda neće biti dovoljne za suzbijanje krize. Euro je oslabio i kako je Predsjednik ECB-e, Mario Draghi, izjavio da je ova centralna banka voljna da kupuje obveznice čiji je rok dospijeća do tri godine. On je rekao da primarni mandat ECB-e zahtijeva od ove institucije da povрати kontrolu nad kamatnim stopama i da osigura da euro preživi. Sredinom sedmice euro je porastao kako su dva zvaničnika ECB-e izjavila da će Mario Draghi, na sledećoj sjednici ove centralne banke, da najavi neograničenu kupovinu obveznica zaduženih članica euro zone kako bi se snizili njihovi troškovi zaduživanja. U četvrtak je održan redovan sastanak ECB-e na kojem je Predsjednik ECB-e najavio program kupovine državnih obveznica koji bi trebao da ograniči visoke troškove zaduživanja najzaduženijih nacija euro zone. To je uticalo da euro istog dana poraste u odnosu na dolar. Poslednjeg dana euro je zabilježio oštar rast uslijed optimizma da će odluka ECB-e o kupovini obveznica obuzdati krizu u euro regionu. Na slabljenje dolara uticalo je i objavljivanje podataka da su poslodavci u SAD-u kreirali manje poslova tokom avgusta nego što je to očekivano, pa su ojačane spekulacije da će Fed da poveća program monetarnih stimulansa. Navedeni razlozi su uticali da na kraju ovog izvještajnog perioda kurs EUR/USD dostigne 4-mjesečni maksimum (američki poslodavci su u avgustu otvorili 96 hiljada radnih mjesta, što je manje od predviđenih 130 hiljada) pokazali su podaci Ministarstva za rad SAD-a.

Britanska valuta je prvog dana ovog izvještajnog perioda oslabila u odnosu na euro kako su porasla očekivanja da će ECB-a na narednom zasjedanju da objavi plan kupovine obveznica. U odnosu na dolar sterling je porastao kako je proizvodnja u Velikoj Britaniji zabilježila manji pad od onoga koji je predviđan (indeks proizvodnje je porastao na 4.95 u avgustu, što je povećalo očekivanja da Banka Engleske neće mijenjati postojeći program kupovine obveznica). Već narednog dana sterling je porastao u odnosu na euro kako je objavljeno da je uslužni sektor Velike Britanije tokom prethodnog mjeseca zabilježio veći rast (53.5) nego što je očekivano. Sredinom sedmice sterling se našao na 3-mjesečnom maksimumu u odnosu na dolar uslijed znakova da ekonomija Britanije izlazi iz recesije. Istog dana britanska valuta je oslabila u odnosu na euro. U četvrtak je održan redovan sastanak Banke Engleske, na kojem je kamatna stopa zadržana na postojećem nivou i na kojem je odlučeno da se za sada neće preduzimati nove mjere za podsticanje ekonomije ove zemlje. Tog dana kurs EUR/GBP nije zabilježio veće promjene. Poslednjeg dana je sterling pao na 2-mjesečni minimum u odnosu na euro nakon što su objavljeni podaci da su njemački izvoz i industrijska proizvodnja nadmašili očekivanja. Naime, objavljeno je da je industrijska proizvodnja porasla za 1.3% u julu na mjesečnom nivou, dok je izoz uvećan za 0.5%.

Na početku ovog izvještajnog perioda kurs EUR/JPY je porastao uslijed pojačanih spekulacija da će plan kupovine obveznica zaduženih zemalja euro zone podstaći povjerenje u ovu valutu. Istog dana Standard & Poor's je objavio da će japanske korporacije da postignu miješane finansijske rezultate po industrijama u drugoj polovini 2012. godine. Narednog dana kurs EUR/JPY je porastao. U srijedu je evropska valuta ponovo ostvarila rast u odnosu na jen u susret sastanku ECB-e. Kako je u četvrtak predsjednik ECB-e, Mario Draghi, najavio željno iščekivani program kupovine državnih obveznica, kurs EUR/JPY je porastao. Posljednjeg dana se nastavio rast kursa EUR/JPY.

VRIJEDNOSTI KURSNIH ODNOSA

€ \$ ¥ £ Fr.	Kurs na otvaranju tržišta u ponedjeljak, 03.09.2012. godine	Kurs na zatvaranju tržišta u petak, 07.09.2012. godine	% promjena
Kurs EUR/USD	1.2571	1.2789	1.73
Kurs EUR/GBP	0.79243	0.79845	0.76
Kurs EUR/JPY	98.45	99.97	1.54
Kurs EUR/CHF	1.20083	1.20929	0.70

PREGLED REFERENTNIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH CENTRALNIH BANAKA

Zemlja	Naziv Centralne banke	Naziv referentne kamatne stope	Visina referentne kamatne stope	Naredno zasijedanje
Euro zona	European Central Bank	„ECB main refinancing rate“	0.75%	04.10.2012.
SAD	Federal Reserves	„Federal Funds Target Rate“	0.25%	13.09.2012.
Japan	Bank of Japan	„Overnight Call Rate“	0.1%	19.09.2012.
Velika Britanija	Bank of England	„Official Bank Rate“	0.5%	04.10.2012.
Švajcarska	Swiss National Bank	„Libor Target Rate“	0%	13.09.2012.
Kanada	Bank of Canada	„Target Overnight Rate“	1%	23.10.2012.
Australija	Reserve Bank of Australia	„Cash Rate Target“	3.5%	02.10.2012.
Novi Zeland	Reserve Bank of New Zealand	„Official Cash Rate“	2.5%	13.09.2012.

Tokom ove izvještajne nedelje održani su redovni sastanci ECB-e, Banke Engleske, Centralne banke Kanade i Australije. Ni jedna od ovih centralnih banaka nije donijela odluku o promjeni kamatne stope. ECB-a je predstavila novi program po kojem će kupovati obveznice prezaduženih zemalja euro zone u cilju smanjenja njihovih troškova zaduživanja, dok Banka Engleske nije preduzela nove mjere za podsticanje britanske ekonomije.

EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Cijene 10-godišnjih njemačkih obveznica su tokom čitavog izvještajnog perioda bile u padu. Početkom nedelje investitori su bili oprezni u pogledu svog djelovanja na tržištu u susret sastanku ECB-e. Inače, ovonedeljno zasijedanje ECB-e je najviše uticalo na opadajući trend kretanja cijena njemačkih obveznica. Predsjednik, Mario Draghi, je izjavio da kupovina dužničkih obveznica do tri godine od strane ECB-e, ne može predstavljati finansijsku pomoć nekoj državi, što je prinos na kratkoročne italijanske obveznice početkom nedelje "gurnulo" naniže. U srijedu su cijene 10-godišnjih obveznica kratkotrajno prekinule pad, kako se očekivalo da će izvještaj pokazati da je maloprodaja u euro zoni pala u julu, što je povećalo spekulacije da će ECB-a smanjiti i kamatnu stopu ove nedelje (Bloomberg-ova anketa je pokazala da bi kamatna stopa trebala da bude snižena za 25bp, na 0.5%). Uspješna aukcija španskih obveznica krajem nedelje je doprinijela da cijene njemačkih obveznica dodatno padnu, a tu su bili i izvještaji koji su pokazali da su izvoz i industrijska proizvodnja neočekivano porasli u julu u Njemačkoj (podaci Statističkog zavoda, Wiesbaden). Nakon održanog sastanka ECB-e, investitori su sa oprezom u četvrtak "pozdravili" odluke sa sastanka ECB-e. Naime, ECB-a je predstavila dugo očekivani program za kupovinu obveznica prezaduženih članica eurozone sa rokom dospijeaća od najviše tri godine kojim planira da smanji troškove pozajmljivanja tih zemalja. Mario Draghi je, tom prilikom, istakao da zemlje koje žele da učestvuju u ovom programu moraju zvanično da zatraže pomoć od evropskih fondova i da prihvate sve uslove i kontrole koje uz to idu. Naglasio je i da će ukupna količina obveznica biti objavljivana nedeljno, dok će se plan za pojedinačne zemlje objavljivati mjesečno. Što se tiče kamatnih stopa i ECB-a i BoE-e su zadržale postojeće kamatne stope, ECB na 0.75%, BoE na 0.5%. Posljednjeg dana u nedelji došlo je do oporavka cijena obveznica, uslijed izvještaja o američkom platnom spisku. Cijene španskih obveznica su istog dana, takođe porasle, zbog optimizma da će program kupovine obveznica smanjiti troškove pozajmljivanja zemalja koje su u teškom stanju. Prinos na 10-godišnje njemačke državne obveznice je tokom nedelje porastao za 18bp, na 1.52%, a na 2-godišnje za 7bp, na 0.03%.

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

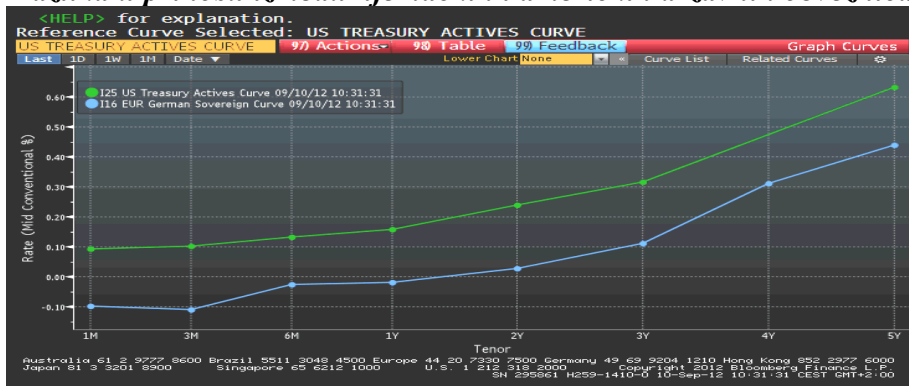
AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

U ponedjeljak su američka tržišta bila zatvorena zbog praznika Labor Day. Narednog dana cijene na tržištu državnih obveznica SAD-a su blago pale. Ovaj pad je uzrokovan spekulacijama da će ECB-a, na zasijedanju zakazanom za 06. septembar, objaviti antikrizne mjere, pa je slabila tražnja za sigurnim investicijama. U srijedu, u susret izvještajima sa tržišta rada (ekonomisti su smatrali da biti objavljeno da je zaposlenost u SAD-u i dalje niska), cijene su se oporavile, a prinos na 10-godišnje obveznice se kretao oko 1-mjesečnog minimuma (1,56%). Od srijede poslijepodne pa sve do petka poslijepodne cijene američkih državnih obveznica su zabilježile

Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 03. septembra do 07. septembra 2012.

oštar pad. Detalji predloga ECB-e vezanog za kupovinu obveznica su ukazali na mogućnost neograničene kupovine državnih obveznica, koja će biti sterilisana povlačenjem novca (potrošenog u ove svrhe) sa nekog drugog mjesta iz sistema, čime će se izbjeći uticaj na ponudu novca. Ovi detalji su uzrokovali rast cijena akcija i smanjenje tražnje za obveznicama, pa su njihove cijene pale. Nakon što je na zasjedanju ECB-e odlučeno da će se, kao sredstvo kontrole nad kamatnim stopama i zaustavljanja spekulacija o slomu evropske valute, koristiti neograničene kupovine obveznica zaduženih zemalja, obveznice SAD-a su nastavile da slabe. Njihovom padu je doprinio i podatak ADP Employer Services-a o povećanom zapošljavanju od strane američkih kompanija, i vladin izvještaj da je smanjen broj nezaposlenih koji su se prijavili za benefite. Međutim, u petak je došlo do naglog rasta cijena nakon objave novih podataka sa tržišta rada SAD-a, koji su podstakli očekivanja da će Fed uvesti III krug kupovine obveznica. Naime, platni spisak je uvećan za 96 hiljada mjesta (a očekivan je podatak od 130 hiljada), dok je stopa nezaposlenosti pala na 8,1% sa 8,3%, ali samo iz razloga što su mnogi nezaposleni odustali od potrage za poslom. Tokom nedelje je prinos na 10-godišnje obveznice povećan za 12bp, na 1,67%.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

ZLATO

Tokom većeg dijela ovog izvještajnog perioda, cijena zlata se blago kolebala i kretala se oko 5-mjesečnog maksimuma. Investitori su strpljivo iščekivali rezultate sastanaka ECB-e. Pred kraj nedelje se volatilnost cijene ovog plemenitog metala povećala. U četvrtak nakon sastanka ECB-e, cijena zlata je nakon dostigutog 6-mjesečnog maksimuma pala, kako su pojedini investitori prodali ovaj metal (cijena zlata je dostigla 6-mjesečni maksimum pošto je ECB-a objavila da planira neograničenu kupovinu obveznica dospjeća od 1-3 godine). U petak je cijena zlata nastavila da raste, kako su podaci o zaposlenosti u SAD-u podstakli spekulacije da će Fed uvesti dodatne mjere, kako bi se podstaklo tržište rada.

Cijena zlata na zatvaranju u dolarima za uncu

Pon 1692.50 min
Uto 1695.75
Sri 1693.00
Čet 1700.28
Pet 1735.65 max

Datum	31.08.'12.	07.09.'12.	% promjena
Cijena USD/OZ	1692.01	1735.65	2.58

NAFTA

Spekulacije da će centralne banke početi da uvode dodatne mjere za podsticanje ekonomskog rasta, posebno nakon što je objavljen podatak o neočekivanoj kontrakciji kineske ekonomije, početkom sedmice su pojačale tražnju za sirovinama, pa je cijena sirove nafte rasla. Rastu cijene je doprinijelo i zatvaranje oko 52% proizvodnih pogona u Meksičkom Zalivu zbog prošlonedeljnog uragana Isaac. Međutim, podaci o kontrakciji proizvodnje i u Evropi i u SAD-u, kao i slabljenje aktivnosti evropskog uslužnog sektora povećali su zabrinutost da će usporavanje ekonomskog rasta redukovati tražnju, pa je od utorka poslijepodne cijena nafte slabila. U četvrtak je došlo do njenog oporavka, uslijed izvještaja o stanju zaliha (prema izvještaju američkog Petroleum Instituta zalihe nafte u SAD-u su pale na najniži nivo u poslednjih pet mjeseci, dok je Ministarstvo za energetiku objavilo da su zalihe na najnižem nivou od decembra). Nakon što je ECB-a objavila plan kupovine obveznica, a sa tržišta SAD-a pristigli bolji od očekivanja podaci, rast cijene je nastavljen. Ipak, glasine među investitorima da je njen rast pretjeran ubrzo su oborile cijenu ovog energenta. U petak objavljeni podaci, koji su pokazali da su platni spiskovi u SAD-u prošireni, ali manje nego što je predviđeno, pojačali su izgleda za uvođenjem dodatnih mjera za podsticanje ekonomije, pa je cijena nafte išla naviše.

Cijena nafte na zatvaranju u dolarima za barel

Pon 115.77 max
Uto 114.19
Sri 113.84
Čet 112.55 min
Pet 114.15

Datum	31.08.'12.	07.09.'12.	% promjena
Cijena USD/barrel	115.46	114.15	-1.13

Kalendar ekonomskih indikatora za ovaj izvještajni period				
Datum	Podatak	Očekivana vrijednost	Aktuelna vrijednost	Prethodna vrijednost
Ponedjeljak, 03. sept	Indeks proizvodnja (PMI Manufacturing)	45.3	45.1	45.3
EU, avgust	Mjera za sve aktivnosti proizvodnog sektora. Ispitivanjem o prodaji i outlook-u u pogledu zaposlenosti, istraživanje obezbeđuje korisne informacije o poslovnoj klimi koja može voditi rastu na području zaposlenja, output-a i potrošnje.			
Utorak, 04. sept	Indeks proizvođačkih cijena (Euro-Zone PPI)	0.2 (1.6)	0.4 (1.8)	-0.5 (1.8)
EU, jul %MoM (%YoY)	Mjeri promjene prodajnih cijena roba i usluga proizvođača u euro zoni. Ovaj pokazatelj je rani indikator infalacije, jer proizvođači teže da prebace više troškove na potrošače.			
Srijeda, 05. sept	Maloprodaja (Retail Sales)	-0.2 (-1.7)	-0.2 (-1.7)	0.1 (-1.2)
EU, jul %MoM (%YoY)	Mjeri promjene u prodaji maloprodajnog sektora euro zone.			
Četvrtak, 06. sept	Zahtjevi nezaposlenih za primanje socijalne pomoći (Initial jobless claims)	370K	365K	374K
US, Sept 1. K=1000	Mjeri broj ljudi koji primaju naknade za nezaposlene. Slično je podnosiocu zahtjeva, i viši rast broja radnih mjesta prati ekonomsku ekspanziju što može da utiče na inflatorni pritisak.			
Petak, 07. sept	Industrijska Proizvodnja (Industrial production)	1.5 (-2.7)	2.9 (-0.8)	-2.5 (-4.3)
UK, jul %MoM (%YoY)	Mjeri proizvodni output sektora za energetiku, fabrika i rudnika. Na kratak rok ovaj indikator je veoma značajan jer pokazuje jačinu industrijske aktivnosti UK. Rastuća industrijska proizvodnja ukazuje na povećanje proizvodnje i ekonomsku ekspanziju, što je "zdravo" za sterling.			

Izvori podataka:
Reuters
Bloomberg